

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การีม อับดุลเลาะห์. คู่มือมุสลิมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: ส.ว.ศ.เสี่ยม, มปป.

กรมวิชาการ. คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540 (อายุ 3-6 ปี). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภากาดพระร้าว, 2540.

กรมวิชาการ. หลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภากาดพระร้าว, 2540.

คุชิต อะหมัด. ชีวิตครอบครัวในอิสลาม. แปลโดย พิเชฐ์ กาลามเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพมหานคร: อิสลามมิตรค่าเดเมี, 2540.

จินตนา สุขสำราญ. การศึกษาการจัดการศึกษาในศูนย์รับเลี้ยงเด็กของทุนชนไทยมุสลิม.

วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

เจนจิรา คงสุข. การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ป่วยคงในการส่งเสริมพัฒนากระบวนการร่วมกับเด็กวัยอนุบาล ด้วยรูปแบบการให้ประชาชัชนในชนบทมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ชินรัตน์ สมสีบ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2539.

พิศนา แรมณี และคณะ. หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

พิศนา แรมณี และสร้อยสน สถารักษ์. แบบแผนและเครื่องมือวิจัยทางการศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

นพนิช ศรียะ. สิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร: วิญญาณ, 2537.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. ชาติไทย เมืองไทย แบบเรียนและอนุสาวรีย์: ว่าด้วยวัฒนธรรมรัฐ และรูปการจิตสำนึก. กรุงเทพมหานคร: มติชน, 2538.

บุษบง ตันติวงศ์. "รูปแบบการศึกษาปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย: การศึกษาเพื่อชีวิตที่พอเพียง," ใน พระอัจฉริยนาม (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้า 123-316.

ประกาญจน์ เหลาอ่อน. การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลชาย วัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ประพนธ์ เรืองณรงค์. มนต์มนต์ด้านน้ำ: คติชนมุสลิมชายแดนภาคใต้. กรุงเทพมหานคร:
พิมพ์เนคพิรินติ้ง เซนเตอร์, 2540.

ฟารามาช บิน มุยัมมัด เราะห์บาร. เลี้ยงฤกให้ถูกทางตามคำสอนของอัลกรุอ่านและสุนนะฮ.
แปลโดย ปาริตัชต์ ธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: อิสลามธรรมழูญแห่งชีวิต, 2541.

มุนีเราะห์ บินดุ ขับดุลเมาะฟูร. อิสลามธรรมழูญแห่งชีวิต. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์เจริญผล, 2525.

มุริด ทิมะเสน. สอนอิสลามตั้งแต่อุปัมณฑล. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2541.
ยุษฟ กีอรูญอวี. 惚ลลัดแหลมรวมในอิสลาม. แปลโดย บรรจง บินกาชัน. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทยาการพิมพ์, 2539.

เยาวดี วีนูลย์ศรี. การเปลี่ยนโคงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ศิริรัตน์ ชนะรณะนันท์, ลดมนธรรม บากา และชล่องภพ สุสังก์กาญจน์. ชาวีไทยมุสลิมและการ
มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม: การศึกษาภาคใต้ตอนล่าง.
มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย, 2538.

ศุนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. คุณภาพอาสาสมัครส่งเสริมสิทธิเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สมาคมสิทธิเสรีภาพ
ประชาชน 2533.

สงด อุทาราณนท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
พับบลิเคชัน เซนเตอร์, 2528.

สัญญา สัญญาวิรัฒน์. ทฤษฎีและกลยุทธ์ในการพัฒนาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการวิทยาฯ มนุษย์วิทยา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. การวิจัยเชิงคุณภาพกับการวิจัยสังคมและวัฒนธรรมไทยเพื่อ
อนาคต. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, มปป.

สมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
การวิจัยเชิงคุณภาพกับการศึกษาผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมของโครงการพัฒนา.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, มปป.

สุจินต์ สิมารักษ์ และสุเกศินี สุวีระ. คู่มือการประเมินสภาพชุมชนทอย่างเบื้องต้น. ขอนแก่น:
โรงพิมพ์ศิริภัณฑ์อุฟเฟ็ท, 2530.

สุหารา โยธาชันธ์. การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ
เกี่ยวกับคนเชื้อชาติเด็กวัยอนุบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

สุภวงศ์ จันทวนิช. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สุภวงศ์ จันทวนิช. การวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สำนักงานการประดิษฐ์ศึกษาจังหวัดสตูล. รวมเรื่องเมืองสตูล ที่ระลึกครบรอบ 150 ปี.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2533.

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. การศึกษาในวิถีของชนเผ่ารุปแบบและการปฏิบัติการ. สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2539.

เสาวนีย์ จิตต์หมวด. วัฒนธรรมอิสلام. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:

กองทุนสงเสริมวิจัยอั้มพร, 2535.

วิชัย วงศ์ไนย. กระบวนการพัฒนาหลักศูนย์และการเรียนการสอน: ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:

สุริยาสามัคคี, 2537.

อศิน ระพีพัฒน์, ม.ร.ว. และคณะ. คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.

อนัส แสงอรีย์. เด็กในทรวดรุนด์อิสلام. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เออดิสัน, 2536.

อมรา พงศ์พาพิชญ์. วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธ์: วิเคราะห์สังคมไทยแรมนามนุษย์วิทยา.

กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

อรพินท์ สพโชคชัย. การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร:

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย, 2538.

อรพินท์ สพโชคชัย. คู่มือการจัดการประชุมเพื่อระดมความคิดในการพัฒนาหมู่บ้าน: การหมุนเวียน

โดยพลังประชาชน. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย, 2537.

อัจฉรา โพธิyanนท์. การศึกษาภัยการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เทคนิค

พรินติ้ง, 2539.

อุทัย ดุลยเกشم และอรศรี งามวิทยาพงศ์. ระบบการศึกษาภัยการพัฒนาชุมชน: การอบรมความคิดและ

การเสนอแนะเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: แพลนพรินติ้ง, 2540.

ภาษาอังกฤษ

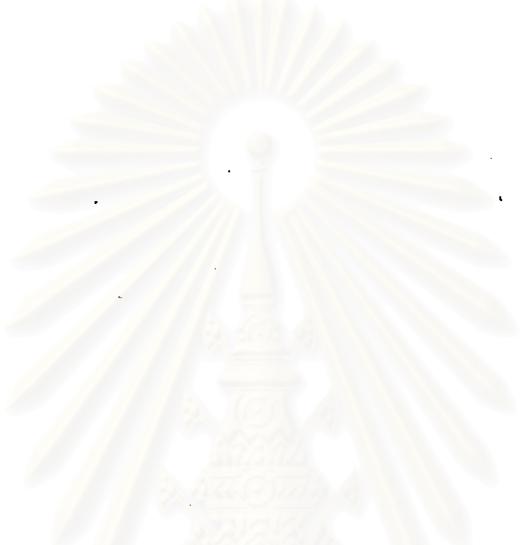
- Armstrong, D. Power and partnership in education:Parent, children and special Educational needs. London : Routledge, 1995.
- Banks, A. J. An introduction to multicultural education. Washington : Allyn and Bacon, 1994.
- Banks, A. J. Multiethnic education:Theory and practice. Washington : Allyn and Bacon, 1994.
- Barnhart, M. W. An examination of the development of the Colorado preschool project in a public/private partnership:A collaborative model. EDD Havard University, 1991.
- Baruth, G. L. and Manning, L. M. Multicultural education of children and adolescents. U.S.A. : Allyn and Bacon, 1992.
- Boosbong Tantiwong. Thailand:Children and education culture. Presented at the WCCI ninth triennial world conference on education for balance:integrating technology and the human spirit on a global scale. Bangkok : 1998.
- Buzzell, B. J. School and community partnership:Case studies for regular and special Education. New York : Delmar Publishers, 1996.
- Cairney, T., Ruge, J., Buchanan, J., Lowe, K. and Munise, L. Developing partnership:The home, school and community interface. Australia : Cathy Buckingham, 1995.
- Cortes, E. C. Preparing for multicultural future. Principle. September 1996 volume 76: 16-20.
- Denzin, K. N. Interpretive interactionism. London : Sage Publications 1989.
- Dougherty, M. A. Consultation:Practice and perspectives in school and community Settings. U.S.A. : Cole Publishing Company, 1995.
- Dowling, D. W. Adult education formunity development. U.S.A. : Greenwood press, 1992.

- Hafner, H. S. and Reed, B. H. Partnership for community development:Resources for Parctitioners and trainers. Massachusetts : Center of Organizational and Community Development, 1989.
- Hamilton, E. Adult education for community development. New York : Greenwood press, 1992.
- Herbert, M. Working with and their family. London : Routledge, 1988.
- Holmes, M. and Wynne, A. E. Making the school effective community:Belief , practice and theory in school administration. Great Britain : Taylor&Francis, 1989.
- Honing, S. A. Parent involement in early childhood education. Washington : National Association for the Education of Young Children, 1979.
- Joyce and Weil. Model for teacher thinking. Education leadership. 1998.
- Lynch, J. Multicultural education in a global society. U.S.A. : Falmer press, 1983.
- Pratt, D. Curriculum;Design and development. U.S.A. : Harcourt Brace Jovanovich, 1980.
- Short, M. P. and Greer, T. J. Leadership in empowerment school:Themes from Innovative efforts. New Jersey : Prentice-Hall, 1997.
- Sittion, T., Mehaffy, L.G. and Davis, L.O. Oral history:A guide for teachers (and others). U.S.A. : University of Texas press, 1983.
- Tiedt, P. L. and Tiedt, M. J. Multicultural teaching. (4th .ed) U.S.A. : Allyn and Bacon, 1995.
- Wamer, C. and Curry, M. Everybody's house-the school house. California : Cowin Press, 1997.
- Workman, H. S. and Gage, A. J. Fammily-school partnerships:A family strengths Approach. Young children. May 1997 : 16-20.

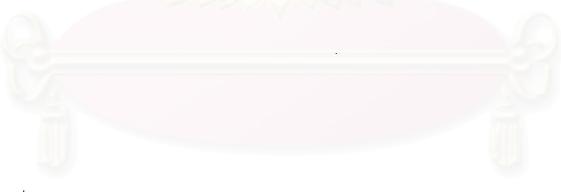

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาภรณ์ สำรางวิศา	หัวหน้าภาควิชาการอนุบาลศึกษา ¹
สถาบันราชภัฏยะลา
2. อาจารย์จำรงค์ แรกพินิจ	สถาบันทักษิณดีศึกษา
3. อาจารย์วิสุทธิ์ สำรางวิศา	คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏยะลา
4. อาจารย์ถาวร สุวรรณเรืองศรี	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลางฯ
๔. สูง

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ภาคผนวก ช

ด้วยการสอนระดับอนุบาลที่ยอมรับและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของตนเอง
และวัฒนธรรมอื่น
และแนวคิดงามเกี่ยวกับการสอนระดับอนุบาล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวชี้วัดการสอนระดับอนุบาลที่ข้อมรับและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมตนเองและวัฒนธรรมอื่น

1. การจัดประสบการณ์การสอนระดับอนุบาล

1.1 กิจวัตรประจำวัน

1.1.1 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติไทย และความศรัทธาต่อสถาบันศาสนาที่นักเรียนนับถือ

1.1.2 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการถูและความสะอาดของบริเวณโรงเรียนและห้องเรียนตามข้อปฏิบัติของโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับคำสอนทางศาสนาอิสลาม และการรณรงค์ของทางราชการ

1.1.3 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการถูและความสะอาดร่างกายซึ่งสอดคล้องกับคำสอนทางศาสนาอิสลาม และสุขบัญญัติสากล

1.1.4 นักเรียนกล่าวคำสรรเสริญพระผู้เป็นเจ้าและคำคล้องจองใจฯ ก่อนทำกิจกรรมต่างๆ เช่นรับประทานอาหาร ก่อนนอน

1.1.5 นักเรียนรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ที่ได้รับอนุญาตให้รับประทานได้ตามหลักการทางศาสนาอิสลาม

1.1.6 นักเรียนมีกิยามารยาทเรียบร้อยสำรวมตามแบบอย่างของมารยาทไทย ซึ่งสอดคล้องกับคำสอนของศาสนาอิสลาม

1.1.7 นักเรียนรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และมีความถูกต้องท้องถิ่น

1.1.8 นักเรียนปฏิบัติน้ำดื่มน้ำที่สอดคล้องกับการทำปฐบัติศาสนกิจประจำวันของผู้ใหญ่ในชุมชน ในช่วงเวลาที่มีการทำปฐบัติศาสนกิจ และการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน

1.1.9 นักเรียนมีอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัว หรือเครื่องแต่งกายที่โรงเรียนที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมชุมชนของตนเอง ซึ่งไม่ขัดต่อระบอบเชิงทางการเมือง

1.1.10 นักเรียนทักทายกัน และทำความเคารพด้วยความน่ารักน่าเอ็นดู ตามแบบแผนทางวัฒนธรรมไทยควบคู่กับความน่ารักน่าเอ็นดูของตนเอง

1.1.11 นักเรียนมีช่วงเวลาทำกิจกรรมร่วมกับประชาชนในชุมชน เช่นผู้ปกครอง นักเรียน หรือคนอื่นๆ ในแต่ละวัน

1.2 กิจกรรม

1.2.1 กิจกรรมจัดตามเนื้อนหาซึ่งสอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตร่องนักเรียน และมีเนื้อนหาที่นักเรียนควรรู้ในฐานะเด็กไทย

1.2.2 กิจกรรมสอดคล้องกับจังหวะธรรมชาติ ถูกกาล เทคกาล หรือเหตุการณ์ สำคัญที่เกิดขึ้นในชุมชน

1.3 เนื้อหา

- 1.3.1 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติรอบ ๆ ตัว
- 1.3.2 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ
- 1.3.3 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติซึ่งสัมพันธ์กับวิถีชีวิตริมแม่น้ำในชุมชน และถูกกาลต่าง ๆ
- 1.3.4 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน
- 1.3.5 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่ประชาชนในชุมชนทำขึ้น
- 1.3.6 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญของโรงเรียนและชุมชน
- 1.3.7 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและชุมชน
- 1.3.8 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์เชิงประวัติศาสตร์ของโรงเรียนและชุมชน
- 1.3.9 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับภาระน้ำหนัก ศิลปะ สถาปัตยกรรมชุมชน
- 1.3.10 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการกินอยู่ของประชาชนในชุมชน อาทิ เช่น อาหารที่อยู่อาศัย อาชีพ การแต่งกาย
- 1.3.11 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับภาษา และการใช้ภาษาในโรงเรียนและชุมชน
- 1.3.12 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน
- 1.3.13 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการทางศาสนาอิสลามที่มีอิทธิพลต่อแบบแผนทางวัฒนธรรมของประชาชนในชุมชน
- 1.3.14 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของเด็กไทยมุสลิมที่ชุมชนต้องการ
- 1.3.15 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์สำคัญของหลักสูตร

1.4 การประเมินผล

- 1.4.1 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับครูในการประเมินผล ภาระวางแผนการประเมินผล
- 1.4.2 มีระบบการประเมินผลที่ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม

2. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน

- 2.1 บุคลากรภายในโรงเรียนประจำตอบด้วยบุคคลจากภายในชุมชนและจากภายนอกชุมชน.
- 2.2 บุคลากรในโรงเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน
- 2.3 บุคลากรในโรงเรียนมีการยอมรับและเข้าชมวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน
- 2.4 บุคลากรปฏิบัติตามแบบแผนวัฒนธรรมของตน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อนักเรียนและชุมชน

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

3.1.1 ครูให้โอกาสในการทักษะทำความเคารพครูตามแบบแผนการปฏิบัติของ
ศักดิ์สิทธิ์ พร้อม ๆ กับการทำความเคารพตามแบบแผนวัฒนธรรมโรงเรียน

3.1.2 ครูตอบรับการทำความเคารพโดยแสดงความเคารพตามแบบแผนวัฒนธรรมของครูและตามแบบแผน
วัฒนธรรมของครูและตามแบบแผนวัฒนธรรมโรงเรียน

3.1.3 ครูทักษะนักเรียนตามแบบแผนวัฒนธรรมของครูและแบบแผนวัฒนธรรม
โรงเรียน

3.1.4 ครูให้โอกาสนักเรียนแสดงความคิดเห็นตามท้องคนะ และคำนิยมของ
ศักดิ์สิทธิ์

3.1.5 ครูสื่อสารกับนักเรียนด้วยภาษาถิ่นของนักเรียนและภาษาไทยกลาง และให้
นักเรียนเลือกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมาะสม

3.1.6 ครูสนับสนุนให้นักเรียนเลือกใช้ภาษาในการสื่อสาร เมื่อต้องการสื่อสารกับ
บุคคลต่าง ๆ

3.1.7 ครูให้โอกาสนักเรียนปฏิบัติตามแบบแผนวัฒนธรรมของนักเรียนและ
เรียนรู้วัฒนธรรมอื่น

3.1.8 ครูสนับสนุนให้นักเรียนปฏิบัติศาสนกิจเท่าที่นักเรียนสามารถทำได้ทั้งที่บ้าน
และที่โรงเรียน

3.1.9 ครูส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกันระหว่างครูกับนักเรียน และ
ระหว่างนักเรียนกับบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

3.1.10 ครูส่งเสริมบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตยในบรรยากาศการเรียนรู้
และการอยู่ร่วมกัน

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

3.2.1 โรงเรียนติดต่อสื่อสารกับชุมชนแบบเป็นทางการ

- 3.2.2 โรงเรียนติดต่อสื่อสารกับชุมชนแบบไม่เป็นทางการ
- 3.2.3 โรงเรียนหรือร่วมกิจกรรมทางแผนการสอนร่วมกับชุมชน
- 3.2.4 โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสอนทั้งภายในและภายนอก
- โรงเรียน**
- 3.2.5 โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของ
- นักเรียน**
- 3.2.6 โรงเรียนจัดให้มีการแสดงผลงานหรือการแสดงของนักเรียนให้ประชาชน
ของชุมชนได้ชม
- 3.2.7 โรงเรียนจัดให้ประชาชนในชุมชน เช่นผู้ปกครองนักเรียน หรือคนอื่น ๆ สร้าง
ผลงานหรือแสดงร่วมกับนักเรียน
- 3.2.8 นักเรียนมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดให้มีขึ้น
- 3.2.9 โรงเรียนนำเอาเนื้อหากรณีปัจจุบันที่เกิดขึ้นในชุมชนมาให้นักเรียนวิเคราะห์
และเรียนรู้
- 3.2.10 โรงเรียนนำเอาคุณลักษณะเด่นของประชาชนในชุมชนมาให้นักเรียน
- วิเคราะห์ และเรียนรู้**
- 3.2.11 โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการทำประโยชน์
เพื่อส่วนรวมที่จัดขึ้นโดยกลุ่มคน หรือองค์กรผู้นำในชุมชนจัดขึ้น
- 3.2.12 โรงเรียนนำเอาปัญหาของชุมชนมาให้นักเรียนได้วิเคราะห์และเรียนรู้
- 3.2.13 โรงเรียนใช้ชุมชนเป็นแหล่งสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน
- 3.2.14 โรงเรียนจัดกิจกรรมการปฐมนิเทศเพื่อสร้างความเข้าใจและการเรียนรู้ซึ่ง
กันและกันกับชุมชน
- 3.2.15 โรงเรียนหยุดเรียนในวันสำคัญทางศาสนาอิสลามและวันสำคัญของชาติ
- 3.2.16 โรงเรียนจัดกิจกรรมในวันสำคัญ หรือเทศกาลสำคัญของศาสนาอิสลาม
และวันสำคัญของชาติ
- 3.2.17 โรงเรียนให้โอกาสนักเรียนแต่งกายตามแบบแผนวัฒนธรรมอิสลาม ที่ไม่
ขัดต่อระเบียบของโรงเรียน
- 3.2.18 การพบปะกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น
ทางการ ไม่มีการแทรกแซงวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน
- 3.2.19 โรงเรียนให้คำแนะนำชุมชนในเรื่องของการจัดการศึกษาของชุมชน

4. วิธีสอน

4.1 ครูใช้ภาษาถิ่นของนักเรียนในการอธิบายหรือการสอนเมื่อต้องการให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดอย่างลึกซึ้ง

4.2 ครูให้โอกาสนักเรียนสื่อสารกันด้วยภาษาถิ่นของนักเรียน

4.3 ครูสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาถิ่นของนักเรียนไปพร้อม ๆ กับภาษาไทยกลาง และภาษาอื่น ๆ ที่ปรากฏในโรงเรียนและทุ่มชน

4.4 นักเรียนได้มีประสบการณ์ทางภาษาจากสื่อหลากหลายที่มีความหมายในวิถีชีวิต ของนักเรียน เช่น หนังสือนิทานต่าง ๆ ในห้องเรียน ห้องสมุด นิทานพื้นบ้าน คัมภีร์อัล-กุรอ่าน

4.5 นักเรียนได้เลือกเรื่องในการเรียนรู้จากความสนใจของนักเรียนและจากสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวนักเรียน

4.6 นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงในการเรียน

4.7 นักเรียนได้มีการเรียนรู้ร่วมกันทั้งห้อง กลุ่มเล็กและรายบุคคล

4.8 นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทางภาษาในทุ่มชน

4.9 นักเรียนได้เรียนรู้จากการทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ ประชาชนอื่น ๆ ในทุ่มชน

4.10 ประชาชนในทุ่มชนมีโอกาสในการเลือก และตัดสินใจ ในการให้ความรู้ ในประเด็น ต่าง ๆ กับนักเรียน

4.11 ครูและประชาชนในทุ่มชน เช่นผู้ปกครองนักเรียน หรือคนอื่น ๆ มีโอกาสในการวางแผนและร่วมมือกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน

5. สภาพแวดล้อมและสื่อ

5.1 สื่อมีความหลากหลาย เช่นของจีวิทีหาได้ภายในทุ่มชน หรือจากธรรมชาติรอบตัว นักเรียน

5.2 ใช้สื่อที่นักเรียนคุ้นเคย และมีความหมายกับวิถีชีวิตของนักเรียน

5.3 ใช้งานศิลปะ วรรณกรรม สถาปัตยกรรม เป็นสื่อในการเรียนรู้ของนักเรียน

5.4 ใช้สื่อโดยคำนึงถึงหลักการทางศาสนาอิสลาม และไม่ขัดต่อนิสัยชาติพันธุ์ของ ชาวไทยมุสลิม

5.5 ใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ประชาชนในทุ่มชน เช่นผู้ปกครอง หรือคนอื่น ๆ เป็นผู้ผลิต และ/ หรือออกแบบ ให้กับนักเรียน

5.6 ประชาชนในชุมชน เช่นผู้ปักครอง หรือคนอื่น ๆ มีโอกาสในการใช้สื่อ และ/หรือจดสภาพแวดล้อมในการเรียนให้กับนักเรียน

5.7 เตรียมสถานที่เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งภายในโรงเรียนและในชุมชนอย่างเหมาะสม

5.8 ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าข้อมูลในโรงเรียนมีสื่อที่แสดงถึงประวัติศาสตร์ชุมชน ประสบการณ์ของคนในชุมชน และวัฒนธรรมของชุมชน

5.9 บรรยากาศในห้องเรียนจะหันสิงที่มีความหมายสำหรับนักเรียน เช่นบุคลิคลสำคัญของนักเรียน วันหยุด หรือวันสำคัญของนักเรียน ทั้งในวัฒนธรรมโรงเรียน และวัฒนธรรมชุมชน

5.10 ใช้สถานที่และประชาชนในชุมชนเป็นแหล่งความรู้สำคัญของนักเรียน

5.11 มีผลงานของประชาชนในชุมชน เช่นผู้ปักครองนักเรียน หรือคนอื่น ๆ อยู่ในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน

6. ภูมิปัญญาชุมชน

6.1 ประชาชนในชุมชนเป็นแหล่งความรู้สำคัญสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน

6.2 ใช้วิทยากรในชุมชนมาด้วยทดสอบความรู้ให้กับนักเรียน

6.3 นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถด้านต่าง ๆ ของประชาชนในชุมชนทั้งในอดีต และปัจจุบัน

6.4 นักเรียนได้สัมผัสกับมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนที่สร้างโดยคนรุ่นก่อนที่ยังคงเหลือ

6.5 ครูเป็นแหล่งความรู้สำคัญสำหรับผู้ปักครองและประชาชนในชุมชน

7. นโยบายของโรงเรียนและชุมชน

7.1 โรงเรียนมีนโยบายในการเปิดโอกาสและริเริ่มให้โรงเรียนและชุมชนร่วมมือกันในการสอน

7.2 โรงเรียนมีนโยบายให้ชุมชนมาร่วมเขียนแผนการเรียนรู้ของนักเรียน

7.3 โรงเรียนมีนโยบายในการปรับรวมมือกับชุมชนในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น

7.4 โรงเรียนมีนโยบายในการปฏิบัตินะหว่างบุคลากรในโรงเรียนต่อนักเรียนและชุมชน โดยคำนึงถึงพื้นฐานวัฒนธรรมของชุมชน

7.5 โรงเรียนมีนโยบายเกี่ยวกับความร่วมมือกับชุมชนในการสอนระดับอนุบาล

- 7.6 โรงเรียนมีนโยบายในการนำวัฒนธรรมของนักเรียนมาใช้ในการสอนระดับอนุบาล
- 7.7 โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพสอนระดับอนุบาล
- 7.8 โรงเรียนมีนโยบายพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ชุมชน และการอยู่ร่วมกันทั้งระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและระหว่างบุคลากรในโรงเรียนกับนักเรียนและชุมชน
- 7.9 ชุมชนมีนโยบายในการพัฒนาการศึกษาให้กับนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียน
- 7.10 ชุมชนมีนโยบายในการที่จะให้ครูในโรงเรียนเป็นแหล่งความรู้และร่วมมือกับชุมชนในการที่ชุมชนพัฒนาการสอนระดับต่าง ๆ ที่ชุมชนดำเนินการ
- 7.11 ชุมชนมีนโยบายในการพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้มีความรู้ในด้านพัฒนาการเด็ก และการศึกษาปฐมวัย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิดการเกี่ยวกับการสอนระดับอนุบาล

1. การจัดประสบการณ์การสอนระดับอนุบาล

1.1 กิจวัตรประจำวัน

1.1.1 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงอย่างไร

1.1.2 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการดูแลความสะอาดของบริเวณโรงเรียนและห้องเรียนอย่างไร

1.1.3 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการดูแลความสะอาดร่างกายอย่างไร

1.1.4 นักเรียนกล่าวคำสรรเสริญพระผู้เป็นเจ้าและคำคล้องจองอื่น ๆ ในช่วงเวลาให้น้ำในแต่ละวัน

1.1.5 นักเรียนเลือกรับประทานอาหารอย่างไร

1.1.6 นักเรียนมีกิจกรรมอาหารเรียบร้อยตามนิยามหรือไม่

1.1.7 นักเรียนรับประทานอาหารที่มีตามคุณภาพของห้องเดินหรือไม่

1.1.8 นักเรียนปฏิบัตินทีสอดคล้องกับการปฏิบัติตามกิจประจำวันของผู้ใหญ่ในชุมชน และการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนในช่วงเวลาที่มีการปฏิบัติตามกิจ และเวลาปฏิบัติงานอย่างไร

1.1.9 นักเรียนมีอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัว หรือเครื่องแต่งกายที่โรงเรียนที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมชุมชนของตนเองหรือไม่ อย่างไร

1.1.10 นักเรียนทักษะทักษะ และความเดารพดูตามแบบแผนทางวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมอิสลามหรือไม่ ในช่วงเวลาใดบ้าง

1.1.11 นักเรียนมีช่วงเวลาทำกิจกรรมร่วมกับประชาชนในชุมชน เช่นผู้ปักธงของนักเรียน หรือคนอื่น ๆ ในแต่ละวันหรือไม่ ในเวลาใด

1.2 กิจกรรม

1.2.1 กิจกรรมจัดตามเนื้อหาซึ่งสอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของนักเรียน หรือไม่

1.2.2 กิจกรรมสอดคล้องกับจังหวะชีวิตของชาติ ถูกกาล เทศกาล หรือเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือไม่

1.3 เมื่อ哪

1.3.1 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติรอบ ๆ ตัวหรือไม่

- 1.3.2 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และธรรมชาติหรือไม่
 - 1.3.3 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติซึ่งสัมพันธ์กับวิถีชีวิตร่วมประชาชนในชุมชน และดูแลด้วยตัวเอง ฯหรือไม่
 - 1.3.4 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือไม่
 - 1.3.5 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่ประชาชนในชุมชนทำขึ้นหรือไม่
 - 1.3.6 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญของโรงเรียนและชุมชนหรือไม่
 - 1.3.7 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาและชุมชนหรือไม่
 - 1.3.8 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์เชิงประวัติศาสตร์ของโรงเรียนและชุมชนหรือไม่
 - 1.3.9 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับภาระණกรรม ศิลปะ สถาปัตยกรรมชุมชนหรือไม่
 - 1.3.10 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการกินอยู่ของประชาชนในชุมชน อาทิ เช่น อาหารที่อยู่อาศัย อาชีพ การแต่งกายหรือไม่
 - 1.3.11 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับภาษา และการใช้ภาษาในชุมชนหรือไม่
 - 1.3.12 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ ในชุมชนหรือไม่
 - 1.3.13 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการทางศาสนาอิสลามที่มีอิทธิพลต่อแบบแผนทางวัฒนธรรมของประชาชนในชุมชนหรือไม่
 - 1.3.14 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของเด็กมุสลิมที่ชุมชนต้องการหรือไม่
 - 1.3.15 นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรนี้หรือไม่
- 1.4 การประเมินผล
- 1.4.1 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผล การวางแผนการประเมินผลหรือไม่ อย่างไร
 - 1.4.2 มีระบบการประเมินผลที่ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไร

2. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน

- 2.1 บุคลากรภายในโรงเรียนประกอบด้วยบุคคลจากภายในชุมชนและจากภายนอกชุมชนหรือไม่
- 2.2 บุคลากรในโรงเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกันหรือไม่ อย่างไร
- 2.3 บุคลากรในโรงเรียนมีการยอมรับและชื่นชมวัฒนธรรมซึ่งกันและกันหรือไม่ อย่างไร

2.4 บุคลากรปฏิบัติตามแบบแผนวัฒนธรรมของตนหรือไม่ อย่างไร

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อนักเรียนและชุมชน

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

3.1.1 ครูให้โอกาสในการทักทาย ทำความเคารพครูอย่างไร

3.1.2 ครูตอบรับการทักทายและการทำความเคารพของนักเรียนอย่างไร

3.1.3 ครูทักทายนักเรียนอย่างไร

3.1.4 ครูให้โอกาสสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตามที่ตนคิด และคำนิยมของ

ศาสนາอิสลามหรือไม่

3.1.5 ครูสื่อสารกับนักเรียนอย่างไร

3.1.6 ครูสนับสนุนให้นักเรียนเลือกใช้ภาษาในการสื่อสาร เมื่อต้องการสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ หรือไม่

3.1.7 ครูให้โอกาสสนับสนุนให้นักเรียนปฏิบัติตามแบบแผนวัฒนธรรมของนักเรียนหรือไม่

3.1.8 ครูสนับสนุนให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจข้อของนักเรียนอย่างไร

3.1.9 ครูส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกันระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

3.1.10 ครูส่งเสริมบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตยในบรรยากาศการเรียนรู้ และการอยู่ร่วมกันหรือไม่ อย่างไร

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

3.2.1 โรงเรียนติดต่อสื่อสารกับชุมชนอย่างไร

3.2.2 โรงเรียนริเริ่มการวางแผนการสอนร่วมกับชุมชนหรือไม่ อย่างไร

3.2.3 โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสอนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน หรือไม่ อย่างไร

3.2.4 โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

3.2.5 โรงเรียนจัดให้มีการแสดงผลงานหรือการแสดงของนักเรียนให้ประชาชน ของชุมชนได้ฟังหรือไม่

3.2.6 โรงเรียนจัดให้ประชาชนในชุมชน เช่นผู้ปกครองนักเรียน หรือคนอื่น ๆ สร้างผลงานหรือแสดงร่วมกับนักเรียนหรือไม่

3.2.7 นักเรียนมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดให้มีขึ้นหรือไม่

3.2.8 โรงเรียนนำเข้าเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้นในชุมชนมาให้นักเรียนวิเคราะห์และเรียนรู้หรือไม่

3.2.9 โรงเรียนนำเข้าคุณลักษณะเด่นของประชาชนในชุมชนมาให้นักเรียนวิเคราะห์ และเรียนรู้ หรือไม่

3.2.10 โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการทำประเพยร์ เพื่อส่วนรวมที่จัดขึ้นโดยกลุ่มคน หรือองค์กรผู้นำในชุมชนจัดขึ้น หรือไม่

3.2.11 โรงเรียนนำเข้าปัญหาของชุมชนมาให้นักเรียนได้วิเคราะห์และเรียนรู้ หรือไม่

3.2.12 โรงเรียนใช้ชุมชนเป็นแหล่งสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน หรือไม่

3.2.13 โรงเรียนจัดกิจกรรมการปฐมนิเทศเพื่อสร้างความเข้าใจและการเรียนรู้ซึ่ง กันและกันกับชุมชนหรือไม่ ในช่วงเวลาใด

3.2.14 โรงเรียนหยุดเรียนในวันสำคัญทางศาสนาอิสลามและวันสำคัญของชาติ หรือไม่ วันใดบ้าง

3.2.15 โรงเรียนจัดกิจกรรมในวันสำคัญ หรือเทศกาลสำคัญของศาสนาและวัน สำคัญของชาติหรือไม่ อย่างไร

3.2.16 โรงเรียนให้โอกาสสนับสนุนนักเรียนแต่งกายตามแบบแผนวัฒนธรรมอิสลามหรือไม่ ในช่วงเวลาใด

3.2.17 การพบปะกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการมีการแทรกแซงวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนหรือไม่

3.2.18 โรงเรียนมีการให้คำแนะนำ หรือร่วมมือกับชุมชนในการที่ชุมชนจัดการ ศึกษาที่ดำเนินการโดยชุมชนหรือไม่ อย่างไร

4. วิธีสอน

4.1 ครูใช้ภาษาถิ่นของนักเรียนในการอธิบายหรือการสอนหรือไม่ เวลาใด

4.2 ครูให้โอกาสสนับสนุนให้นักเรียนสื่อสารกันด้วยภาษาถิ่นของนักเรียนหรือไม่

4.3 ครูสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาถิ่นของนักเรียนไปพร้อม ๆ กับภาษาไทยกลาง และภาษาอื่น ๆ ที่ปรากฏในโรงเรียนและชุมชนหรือไม่

4.4 นักเรียนได้มีประสบการณ์ทางภาษาจากสื่อหลากหลายที่มีความหมายในวิถีชีวิต ของนักเรียน เช่นนิทานพื้นบ้าน คัมภีร์อัล-กุรอาน หรือไม่

4.5 นักเรียนได้เลือกเรื่องในการเรียนรู้จากความสนใจของนักเรียนและจากสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวนักเรียนหรือไม่

4.6 นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงในการเรียนหรือไม่

4.7 นักเรียนได้มีการเรียนรู้ร่วมกันทั้งห้อง กลุ่มเล็กและรายบุคคลหรือไม่

4.8 นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายในชุมชนหรือไม่ แหล่งใดบ้าง

4.9 นักเรียนได้เรียนรู้จากการทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ ประชาชนอื่น ๆ ในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

4.10 ประชาชนในชุมชนมีโอกาสในการเลือก และตัดสินใจ ในการให้ความรู้ ในประเด็น ต่าง ๆ กับนักเรียนหรือไม่

4.11 ครูและประชาชนในชุมชน เช่นผู้ปกครองนักเรียน หรือคนอื่น ๆ มีโอกาสในการวางแผนและร่วมมือกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนหรือไม่

5. สภาพแวดล้อมและสื่อ

5.1 สื่อมีความหลากหลายหรือไม่

5.2 ใช้สื่อที่นักเรียนคุ้นเคย และมีความหมายกับวิถีชีวิตของนักเรียนหรือไม่

5.3 ใช้งานศิลปะ วรรณกรรม สถาปัตยกรรม เป็นสื่อในการเรียนรู้ของนักเรียนหรือไม่

5.4 ใช้สื่อโดยคำนึงถึงหลักการทางศาสนาอิสลาม และไม่ขัดต่อหลักการคิดประเพณีของ ชาวไทยมุสลิมหรือไม่ อย่างไร

5.5 ใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ประชาชนในชุมชน เช่นผู้ปกครอง หรือคนอื่น ๆ เป็นผู้ผลิต และ/ หรือออกแบบ ให้กับนักเรียนหรือไม่

5.6 ประชาชนในชุมชน เช่นผู้ปกครอง หรือคนอื่น ๆ มีโอกาสในการใช้สื่อ และ/หรือจัด สภาพแวดล้อมในการเรียนให้กับนักเรียนหรือไม่

5.7 เตรียมสถานที่เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งภายในโรงเรียนและในชุมชนอย่างไร

5.8 ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าข้อมูลในโรงเรียนมีสื่อที่แสดงถึงประวัติศาสตร์ชุมชน ประสบการณ์ของคนในชุมชน และวัฒนธรรมของชุมชนหรือไม่

5.9 บรรยายกาศในห้องเรียนจัดอย่างไร

5.10 ใช้สถานที่และประชาชนในชุมชนเป็นแหล่งความรู้สำคัญของนักเรียนหรือไม่

อย่างไร

5.11 มีผลงานของประชาชนในทุมชน เช่นผู้ปักครองนักเรียน หรือคนอื่น ๆ อยู่ในการจัดบรรยายการเรียนรู้ของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

6. ภูมิปัญญาชุมชน

- 6.1 ใช้ประชาชนในทุมชนเป็นแหล่งความรู้สำคัญหรือไม่
- 6.2 ให้วิทยากรในทุมชนมาถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนหรือไม่ ในเรื่องใดบ้าง
- 6.3 นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถด้านต่าง ๆ ของประชาชนในทุมชนทั้งในอดีตและปัจจุบันหรือไม่ ในเรื่องใดบ้าง
- 6.4 นักเรียนได้สัมผัสกับมรดกทางวัฒนธรรมของทุมชนที่สร้างโดยคนรุ่นก่อนที่ยังคงเหลืออยู่หรือไม่ ในเรื่องใดบ้าง
- 6.5 คุณเป็นแหล่งความรู้สำคัญให้กับผู้ปักครองและประชาชนในทุมชนหรือไม่ ในเรื่องใดบ้าง

7. นโยบายของโรงเรียนและชุมชน

7.1 โรงเรียนมีนโยบายในการเปิดโอกาสและชิ่งให้โรงเรียนและชุมชนร่วมมือกันในการสอนหรือไม่ อย่างไร

- 7.2 โรงเรียนมีนโยบายให้ชุมชนมาร่วมชี้แจงการเรียนรู้ของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 7.3 โรงเรียนมีนโยบายในการไปร่วมมือกับชุมชนในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นหรือไม่ อย่างไร
- 7.4 โรงเรียนมีนโยบายในการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากรในโรงเรียนต่อนักเรียนและชุมชน อย่างไร
- 7.5 โรงเรียนมีนโยบายเกี่ยวกับความร่วมมือกับชุมชนในการสอนระดับอนุบาลอย่างไร
- 7.6 โรงเรียนมีนโยบายในการนำวัฒนธรรมของนักเรียนมาใช้ในการสอนระดับอนุบาล อย่างไร
- 7.7 โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครุภูษ์สอนระดับอนุบาลอย่างไร
- 7.8 โรงเรียนมีนโยบายพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชน และการอยู่ร่วมกันทั้งระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและระหว่างบุคลากรในโรงเรียนกับนักเรียนและชุมชนอย่างไร
- 7.9 ชุมชนมีนโยบายในการพัฒนาการศึกษาให้กับนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนหรือไม่

7.10 ชุมชนมีนโยบายการเชื่อมโยงความรู้ที่นักเรียนได้รับจากโรงเรียนมาสู่การเรียนรู้ที่ชุมชนจัดให้หรือไม่

7.11 ชุมชนมีนโยบายที่จะให้ครูที่โรงเรียนเป็นแหล่งความรู้และร่วมมือกับชุมชนในการที่ชุมชนทำการพัฒนาการศยนระดับต่าง ๆ ที่ชุมชนดำเนินการหรือไม่

7.12 ชุมชนมีนโยบายในการพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้มีความรู้ในด้านพัฒนาการเด็ก และการศึกษาปฐมวัยหรือไม่

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก C

แบบสำรวจชุมชน 5 ด้าน

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสำรวจชุมชน 5 ต้าน

หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ผู้บันทึก.....ช่วงเวลาที่บันทึก.....

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน

1.1 สภาพภูมิป่าประเทศและลักษณะการตั้งถิ่นฐานของชุมชน

.....
.....

1.2 ประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมของชุมชน

.....
.....

1.3 ลักษณะโครงสร้างของประชากร

.....
.....

1.4 ลักษณะโครงสร้างของประชากร

.....
.....

1.5 ลักษณะโครงสร้างทางการศึกษาและสาธารณูปโภค

.....
.....

2. ระบบเศรษฐกิจและการใช้ทรัพยากร

2.1 การครอบครองทรัพยากรในการผลิต

.....
.....

2.2 กระบวนการผลิตและผลผลิต

.....
.....

2.3 การแลกเปลี่ยนและภารบริโภค

2.4 รายได้ / รายจ่าย และหนี้สิน

3. ระบบสังคมและการเมืองในทุนชน

3.1 ภาษาและเชื้อสาย

3.2 ครอบครัวและเครือญาติ

3.3 เพื่อนบ้านและเพื่อน

3.4 กชุ่มต่าง ๆ ในทุนชน

3.5 สถาบันสำคัญของทุนชน

3.6 ลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคลหรือบุคคลในเชิงอำนาจ : เรื่องผู้นำและความรักด้วยในทุนชน

4. ความเชื่อและพิธีกรรม

4.1 พิธีกรรมและบุคคลที่ร่วมพิธี

.....
.....

4.2 กระบวนการ ขั้นตอน ช่วงเวลาที่ใช้ทำพิธี

.....
.....

4.3 ความหมายของพิธีกรรม

.....
.....

4.4 ความเชื่อและกิจกรรมที่ทำตามความเชื่อ

.....
.....

4.5 ความเชื่อที่เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ

.....
.....

4.6 ความเชื่อเกี่ยวกับการเกิดของสรรพสิ่งหลังความตาย

.....
.....

4.7 วัฒนธรรมและประเพณีของชุมชน

.....
.....

5. ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโลกภายนอก

.....
.....

ภาคผนวก ๔

เครื่องมือ และตัวอย่างเครื่องมือในการรวมรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล
และตรวจสอบข้อมูล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แนวคิดตามในการสัมภาษณ์บุคลากรในส่วนของโรงเรียนและชุมชนแบบไม่มีโครงสร้าง
เพื่อประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ**

**แนวคิดตามเพื่อประเมินความพึงพอใจของบุคลากรในส่วนของโรงเรียนและชุมชนเกี่ยวกับ
การดำเนินการใช้โปรแกรมฯ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ**

1. การประเมินความพึงพอใจในประเด็น

1.1 ผลลัพธ์ของโปรแกรมฯ ในการใช้กระบวนการการทำงานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน
และชุมชนตามแนวคิดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาการสอนระดับอนุบาล ในชุมชนไทย
มุสลิมภาคใต้

1.2 ความเหมาะสมในการให้ไว้วิชิตและพื้นฐานทางวัฒนธรรมของประชาชนในชุมชนเป็น
แนวทางในการจัดการสอนระดับอนุบาลให้มีความสอดคล้อง

1.2.1 วิถีชีวิตราก深深

1.2.2 พื้นฐานวัฒนธรรมอิสลาม

1.3 ประโยชน์ของโปรแกรมฯ

2. ข้อเสนอแนะ

ลักษณะการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างนี้ ไม่มีการกำหนดคำถามให้อย่างแน่นอน
ผู้สัมภาษณ์กำหนดแนวทางการสัมภาษณ์ได้ แล้วจึงสัมภาษณ์บุคลากรในส่วนของโรงเรียนจำนวน 5
คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 2 คน ครูประจำชั้นอนุบาล 1 คน ครูในโรงเรียน 1 คน และวิทยากรสอน
ศาสนาอิสลามในโรงเรียน 1 คน และสัมภาษณ์บุคลากรในส่วนของชุมชน จำนวน 20 คน ประกอบ
ด้วยผู้ปกครองจำนวน 16 คน ผู้นำชุมชน 3 คน และประชาชนในชุมชน 1 คน โดยอาจตัดแปลงคำ
ถามให้เหมาะสมตามสถานการณ์ และผู้ให้สัมภาษณ์สามารถตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น
ได้อย่างอิสระ

ตัวอย่างค่าตาม

1. การประเมินความพึงพอใจในประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ของโปรแกรมฯ ในการใช้กระบวนการการทำงานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนตามแนวคิดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาการสอนระดับอนุบาล ในชุมชนไทย มุสลิมภาคใต้

1.1.1 เมื่อครูกับชาวบ้านมาร่วมมือกันเกี่ยวกับการสอนเด็ก การเรียนของเด็กเป็นอย่างไรบ้าง (พอครูกับชาวบ้านมาร่วมมือกันเกี่ยวกับการสอนเด็ก การเรียนของเด็กพันธุ์มั่ง)

1.1.2 การที่ครูเราเรื่องในบ้านเรา หลักการทางศาสนาอิสลาม มาสอนเด็ก คิดว่า เป็นผลดีกับเด็กอย่างไร (การที่ครูเราเรื่องในบ้านเรา หลักการทางศาสนาอิสลาม มาสอนเด็ก คิดว่า เป็นผลดีกับเด็กพันธุ์อ)

1.1.3 การที่ให้ชาวบ้านมาสอนเด็กที่โรงเรียน ดีหรือไม่ ชาวบ้าน/ครูลำบากใจหรือไม่ (การที่ให้ชาวบ้านมาสอนเด็กที่โรงเรียน ดีหรือไม่ ชาวบ้าน/ครูลำบากใจหรือ)

1.1.4 การที่ชาวบ้านได้มาวางแผนการสอน มาตัดสินใจว่าเด็กควรเรียนรู้อะไรที่โรงเรียน ดีหรือไม่ ชาวบ้าน/ครูเห็นด้วย พึงพอใจหรือไม่ (การที่ชาวบ้านได้มาวางแผนการสอน มาตัดสินใจว่าเด็กควรเรียนรู้อะไรที่โรงเรียน ดีหรือไม่ ชาวบ้าน/ครู เห็นด้วย ชอบหรือ)

1.2 ความเหมาะสมในการใช้วิธีชี้วัดและพื้นฐานทางวัฒนธรรมของประชาชนในชุมชนเป็นแนวทางในการจัดการสอนระดับอนุบาลให้มีความสอดคล้อง

1.2.1 วิธีชี้วัดชาวประมง

1.2.1.1 คิดอย่างไรที่ครูให้นักเรียนเรียนเกี่ยวกับชีวิตชาวประมง ดีหรือไม่ (คิดพื้นที่ ที่ครูให้นักเรียนเรียนเกี่ยวกับชีวิตชาวประมง ดีหรือ)

1.2.1.2 ถ้าหากโรงเรียนไม่ให้เด็กเรียนเกี่ยวกับชีวิตชาวประมง เด็กจะรู้เรื่องชาวประมงหรือไม่ แล้วใครจะสอนเด็กได้ดีที่สุด (ถ้าโรงเรียนไม่ให้เด็กเรียนเกี่ยวกับชีวิต ชาวประมง เด็กจะรู้เรื่องชาวประมงหรือ แล้วใครจะเป็นคนที่สอนเด็กได้ดีที่สุด)

1.2.2 พื้นฐานวัฒนธรรมอิสลาม

1.2.2.1 คิดอย่างไรที่นำเอาหลักการทางศาสนาอิสลามมาสอนที่โรงเรียน จำเป็นมากแค่ไหน (คิดพื้นที่ เอาหลักการทางศาสนาอิสลามมาสอนที่โรงเรียน จำเป็นมากหรือ)

1.2.2.2 ถ้าหากเด็กได้เรียนหลักการทางศาสนาอิสลามที่บ้านอย่างเดียว จะเพียงพอหรือไม่ (ถ้าหากเด็กได้เรียนหลักการทางศาสนาอิสลามที่บ้านอย่างเดียว พอนมั้ย)

1.2.2.3 การที่ครูให้เด็กปฏิบัติตัวตามแบบแผนวัฒนธรรมอิสลามที่

โรงเรียนดีหรือไม่ (การที่ครูให้เด็กทำตัวตามแบบอย่างมุสลิมที่โรงเรียนดีหรือไม้)

1.3 ประโยชน์ของโปรแกรมฯ

1.3.1 สิ่งที่ชาวบ้านได้ทำร่วมกับครู คิดว่ามีประโยชน์กับเด็กหรือไม่ (สิ่งที่ชาวบ้านได้ทำร่วมกับครู คิดว่าอย่างประโยชน์กับเด็กหรือไม้)

1.3.2 ครูสอนแบบนี้มีประโยชน์กับชาวบ้านหรือไม่ (ครูสอนพันธุ์ ยังประโยชน์กับชาวบ้านหมาย)

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ยังมีกิจกรรมแบบใดที่สามารถทำให้ครูกับชาวบ้านจะได้มาร่วมมือกัน (ยังกิจกรรมใหม่ เนลย ที่จะทำให้ครูกับชาวบ้านเจ้ามาร่วมมือกัน)

2.2 ครุภารนัดประชุมกับชาวบ้านบ่อยแค่ไหน (ครุภารนัดประชุมกับชาวบ้านต่อไอดีมั้ง)

เกณฑ์ในการพิจารณาความหมายในการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรในส่วนของโรงเรียนและชุมชน

พึงพอใจมาก หมายถึง พฤติกรรมที่บุคลากรในส่วนของโรงเรียนและชุมชนบอกถึงความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ในแต่ละประเด็น ได้มากกว่า 1 ข้อ

พึงพอใจ หมายถึง พฤติกรรมที่บุคลากรในส่วนของโรงเรียนและชุมชนบอกถึงความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ในแต่ละประเด็น ได้ 1 ข้อ

ไม่พึงพอใจ หมายถึง พฤติกรรมที่บุคลากรในส่วนของโรงเรียนและชุมชนบอกถึงความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ในแต่ละประเด็นไม่ได้เลย

จุดประสงค์การแนวทางการดำเนินการ

(ตัวอย่าง)
แบบบันทึกข้อมูลสนานม

เลขที่ ๘

สถานที่ หน้าร้านขายของชำงานไชยเดน วันที่ ๗ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒
 สถานการณ์ อนุญาۃห่วงการซื้อขายระหว่างนางหรือกับนางไชยเดน เวลา 17.00 น.

ข้อมูล	ด้านนี้	หมายเหตุ
01 นางหรือเดินเข้ามาในร้าน ผู้วิจัยยื่นให้娘娘หรือ ถามว่า		
02 "จะหรือมาได้ในนี้" นางหรือหันมามองของของในมือผู้วิจัย		
03 "ซื้อปลาเช้อ ภูม่าได้บ้าน ยังไหรกินมั้ง" นางหรือหันไป		
04 ถาม娘娘ไชยเดนที่เป็นเจ้าของร้าน นางไชยเดนกำลังถอนเงิน		
05 ให้สูกค้า "แคคละในอึ้ง ปลา ใบบันทึ่ง ได้เห็นว่า" นางหรือ		
06 เดินไปเปิดลังน้ำแข็งที่ใส่ปลา ถาม ๆ เนาะ สด ๆ ทั้งเพ	อาชีพประชากชนใน ชุมชน	
07 แรกได้คืนภูม่าไปนั่งกินเนื้อด้วย กินน้ำ อัญเชิญคลานบุ "นางหรือ		
08 พุดพลางหยิบปลาออกมาวางบนตาข่ายของ娘娘ไชยเดน		
09 แล้วพูดต่อ "งานศพเตียครูสูชาติ ภูมิเจ็บพุงเสยคิดว่า	ความสัมพันธ์	
10 กินເຂົານັດ" นางไชยเดนถามว่า	ระหว่างบุคลากรใน โรงเรียนต่อชุมชน	
11 "มึงໄປ/กິກຳນີ້" นางหรือตอบว่า "ໄປໜາຍຄົນ ກະລະ ຕໍ່ານລື		
12 ອູອັບ ໂມບ້ານເຮົາໄປໜາຍຄົນ ຄຽສູชาຕິດວ່າ ໃຫ້ໜຸມາຊ່າຍ		
13 ເຊີ່ພັ້ນກາໄດ້ຄືນອື່ນ ຈະ ຄຽສູชาຕິດຈີ້ຕາຍກັບງູ ເຖິກຄາງທີ່		
14 ໃຫ້ໂປເຕັກນີ້ ກາຍອົງທຶນທີ່ຮ້ານແກ ເຕີຍແກກາດ ເຮັຍກງູຈຸກສາງ		
15 ໂຍະ ໂຍະ" นางไชยเดนหยิบปลาอันนี้ทิ้งลงอยู่บนตาข่าย		
16 ໄສຖຸພລາສຕິກໜູ້ນີ້ ແລ້ວສັງໃຫ້娘娘หรือพลางນອກວ່າ		
17 "ເອົາ ຂອງມີ 20 ນາທ"		
18		
19		
20		
21		

(ตัวอย่าง)
แบบบันทึกการวิเคราะห์ข้อมูล

วันที่ ๕ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2542

จากแบบบันทึกข้อมูลเลขที่ ๘

บทวิเคราะห์	ตัวนี้
<p>จากแบบบันทึกข้อมูลเลขที่ ๘ พบว่า</p> <p>1. ชาวบ้านในชุมชนประกอบอาชีพประมง โดยจำนวนมาย ผลผลิตให้กับร้านค้าภายในชุมชน และประชาชนในชุมชนซื้อ จากร้านค้าอีกด้วย</p> <p>2. บุคลากรในโรงเรียนมีการติดต่อสัมภาระกับประชาชนใน ชุมชน และ ประชาชนนำไปร่วมพิธีกรรมตามพื้นฐานวัฒนธรรม ของบุคลากรในโรงเรียนแม้ว่าจะแตกต่างกับวัฒนธรรมของ ชุมชน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อาชีพของประชาชนในชุมชน - ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ในโรงเรียนต่อประชาชนในชุมชน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ตัวอย่าง)

ตารางตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลด้านแหล่งที่มาของข้อมูล

**ข้อมูลสำรวจชุมชน ด้าน ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน ประเด็น ลักษณะโครงสร้างทาง
การศึกษา**

แหล่งที่มาของข้อมูล			ประเด็นที่ เหมือนกัน	ประเด็นที่ ต่างกัน	หมายเหตุ
เวลา (วัน เดือน ปี)	สถานที่	บุคคล			
7 ก.ค. 40 (10.00น.)	โรงเรียน บ้านตะโละแอลاء	ผู้อำนวยการ ร.ร. บ้านผู้ใหญ่	1. ลักษณะ ของการให้ การศึกษาใน ชุมชน	1. ปีที่ก่อตั้ง โรงเรียนบ้าน ตะโละแอลاء	นำข้อมูล เพิ่มเติมจาก สำนักงาน การประดม
2 ส.ค. 40 (16.00น.)	บ้านผู้ใหญ่ หมู่ที่ 4	ผู้ใหญ่ บ้าน	2. วิชาที่สอน โดยมัธยศึกษา	2..... 3..... 4.....	ศึกษาข้อมูล ท้ายมา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ตัวอย่าง)

ตารางตรวจสอบข้อมูลด้านวิธีรวมรวมข้อมูล
การสอนระดับอนุบาล องค์ประกอบ ภูมิปัญญาชุมชน จากข้อมูลของ นายนาคร

ตัวนี้ข้อมูล	ข้อมูลที่ได้จาก			สรุป	หมายเหตุ
	การสัมภาษณ์	การสังเกต	เอกสารบันทึก		
ความสามารถของประชาชนในอดีต	ในอดีตพ่อแม่ทำของเล่นให้ลูกเอง ไม่มีการซื้อหา เนื่องในปัจจุบัน	ปัจจุบันพ่อแม่นิยมซื้อของเล่นให้ลูก	ในสมัยก่อนพ่อแม่เป็นผู้ที่ทำของเล่นให้ลูก	สอนคล่อง ไม่สอนคล้อง	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาฯ
ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกกลุ่มทำงานและสมาชิกสนับสนุน

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกกลุ่มทำงานและสมาชิกสนับสนุน

ผู้จัดได้เก็บข้อมูลทั่วไปของสมาชิกกลุ่มทำงานและสมาชิกสนับสนุนแต่ละคนเพื่อให้เห็นภาพรวมของการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพื้นฐานของการทำงานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาการสอนระดับอนุบาล ในชุมชนไทยมุสลิมภาคใต้

สมาชิกกลุ่มทำงาน

นางสาวหร่าย

ครอบครัวนางสาวหร่ายอยู่รวมกับพ่อแม่ของนางสาวหร่ายโดยแยกบ้านออกมาต่างหาก สมาชิกในบ้านประกอบด้วยพ่อ แม่ อุํก นางสุนารายอาชัย 32 ปี สามีอายุ 33 ปี เด็กหญิงสะนมีอายุ 5 ปี เด็กหญิงมาเรียณอายุ 4 ปี

นางสาวหร่ายเป็นแม่บ้าน สามีทำอาชีพประมงต้องออกจากไปครึ่งละน้ำวัน นางสาวหร่ายจึงเป็นผู้ที่ดูแลลูกอยู่ที่บ้าน ทุกวันทางนางสาวหร่ายไปทำกับข้าวที่บ้านของแม่ ซึ่งมีน้องสาวชื่อนางมานาลิน ค่อยช่วย เป็นธุระไปรับไปส่งลูกนางสาวหร่ายไปโรงเรียน เมื่อจากน้ำมานาลินขับรถมอเตอร์ไซด์ได้ ตอนกลางวันเมื่อน้องสะนมีไปโรงเรียน นางสาวหร่ายดูแลเด็กหญิงมาเรียณอยู่ที่บ้าน และทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นถักแหง ถักโวน ข้อมแหง ตอนเย็นเด็กหญิงสะนมี กลับมาจากโรงเรียนแล้วไปอ่านคัมภีร์อัล-กูรอ่าน เวลาประมาณ 17.00 น ใช้เวลาในการไปอ่านคัมภีร์อัล-กูรอ่านประมาณ 1 ชั่วโมง เมื่อกลับมาที่บ้านนางสาวหร่ายดูแลให้อุํก ๆ อาบน้ำ กินข้าวที่บ้านแม่ ตอนกลางคืนจึงกลับไปนอนที่บ้าน

ในการติดต่อกับทางราชการต่าง ๆ เช่นการแจ้งเกิด ติดต่อกับทางโรงเรียน นางสาวหร่าย เป็นผู้จัดการเรื่องทุกอย่าง เนื่องจากสามีต้องออกจากไปเป็นเวลานาน ๆ

นายประพันธ์

นายประพันธ์อายุ 31 ปี เป็นคนต่างดิน มาจากจังหวัดพัทลุง เดิมนับถือศาสนาพุทธ มาอยู่ในชุมชนและตั้งงานกับนางน้ำอายุ 32 ปี ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามซึ่งเปลี่ยนศาสนา นายประพันธ์

และนางนันะเป็นสูกจ้างชั่วคราวของที่ทำการอุทัยานแห่งชาติหมู่เกาะนาวา ครอบครัวนายประพันธ์ เป็นครอบครัวเดียวโดยแยกครอบครัวมาอยู่ที่บ้านพักคนงานในที่ทำการอุทัยานแห่งชาติหมู่เกาะ นาวา ดังแต่ เด็กชายยานรุน ซึ่งเป็นสูกชายคนเดียวอายุได้ 3 ปี ปัจจุบันเด็กชายยานรุนอายุ 6 ปี

ในแต่ละวันนายประพันธ์เป็นผู้ที่ปรับไปส่งเด็กชายยานรุนไปโรงเรียน เมื่อกลับจาก โรงเรียนตอนเย็นก็ไปส่งที่บ้านโดยครุston อ่านคัมภีร์อัล-กรุอ่าน บางวันเด็กชายยานรุนจะไปห้อง บ้านยาย ซึ่งอยู่ในทุ่นชน วันที่เด็กชายยานรุนดังที่บ้าน นายประพันธ์เป็นคนสอนการบ้าน สอน หนังสือให้เด็กชายยานรุน นายประพันธ์รับหน้าที่ดูแลเรื่องการเรียนของสูกทั้งหมด ในแต่ละปีนาย ประพันธ์จะพาครอบครัวไปเยี่ยมพ่อแม่ที่จังหวัดพัทลุงปีละ 2 ครั้ง

นางมนัส

ครอบครัวนางมนัสเป็นครอบครัวเดียว ประกอบด้วยพ่อ แม่ สูก นางมนัสอายุ 31 ปี สามี อายุ 35 ปี เด็กชายรอดีอายุ 6 ปี เด็กชายนามุมด้อ อายุ 1 ปี นางรอนนีจบการศึกษาระดับ ป.ว.ส. สาขา ด้านการเกษตร ปัจจุบันเป็นสูกจ้างชั่วคราวที่ศูนย์พัฒนาประมงน้ำกร่อยจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีที่ทำการอยู่ ภายในทุ่นชน สามีนางมนัสทำอาชีพประมง โดยไปจับปลาແຕบจังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้เวลาเป็น เดือนถึงสองเดือนจึงจะกลับมาบ้าน

ในแต่ละวันนางมนัสจะตื่นมาประกอบอาหารให้สูกก่อนไปทำงานโดยเด็กชายนามุด สูก คนเล็กได้ไปห้องน้ำของสาวเสียงให้ ส่วนเด็กชายรอดี เดินไปโรงเรียนและกลับบ้านเอง เมื่อกลับจาก ทำงานตอนเย็นจะดูแลสูก ทำกับข้าว เด็กชายรอดีไปอ่านคัมภีร์อัล-กรุอ่าน ที่บ้านโดยครุ ใกล้ ๆ บ้านโดยนางมนัสไม่ได้ไปรับไปส่ง นางมนัสเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการติดต่อกับทางราชการ และ โรงเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับสูก

นางหนา

ครอบครัวนางหนาเป็นครอบครัวเดียวประกอบไปด้วย พ่อ แม่ สูก นางหนาอายุ 29 ปี จบ การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพแม่บ้านและรับจ้างเสียงเด็ก สามีอายุ 30 ปี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นสูกจ้างชั่วคราวที่ศูนย์พัฒนาประมงน้ำกร่อยจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีที่ทำการอยู่ใน

ชุมชน โดยเป็นผู้ดูแลบ่อเลี้ยงกรุ้ง และมีบ้านพักอยู่บริเวณบ่อเลี้ยงกรุ้ง เด็กชายค่อนมาอายุ 7 ปี เด็กชายหลันอายุ 6 ปี เด็กนฤิงหลัยอายุ 4 ปี

ในแต่ละวันสามีนางหนานเป็นผู้ไปรับไปส่งลูก ๆ ไปโรงเรียนและรับส่งเด็กที่บ้านรับจ้าง เลี้ยงตอนกลางวันหลังจากที่ลูก ๆ ไปโรงเรียนแล้วนางหนานอยู่ที่บ้านดูแลเด็กและดูแลคนเด็ก นางหนานมักไม่ค่อยออกไปไหนเนื่องจากต้องเดินทางไกลถึง 2 คนที่บ้าน สามีนางหนานจึงเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการติดต่อกับทางราชการและทางโรงเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับลูก แต่เมื่อลูกมีปัญหาเข้าเรียนไม่ทันเพื่อน นางหนานจะเป็นคนไปปชุดดูแลกับครูประจำชั้น

สมาชิกสนับสนุน

นายเส็น

นายเส็น อายุ 49 ปี จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นผู้นำชุมชนที่เป็นหัวหน้าตามชุมชนชาติและตามตำแหน่งหน้าที่

ภาวะผู้นำตามธรรมชาติคือ นายเส็นเป็นพ่อค้าคนกลางผลิตผลทางการประมง โดยไม่เอา_rดเจ้าเบรี่ยบชาวบ้าน เป็นผู้ก่อตั้งช่วงช่วงชาวบ้าน งานต่าง ๆ ของชุมชนมาโดยตลอด นอกจากนี้ยังทำงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภาวะผู้นำตามตำแหน่งหน้าที่คือเป็นสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลปากน้ำ กรรมการศึกษาของโรงเรียนบ้านตะโละและเลขานุการศึกษาของกรรมการชนบ้าน หมู่ที่ 4 และเป็นกรรมการศึกษาประจำแม่สอด

นายเส็นเป็นผู้ที่มีน้ำใจกับพี่น้องในชุมชนบ้านตะโละและเลขานุการศึกษาประจำแม่สอด เนื่องในเรื่องใด นายเส็นมักจะให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ อาทิ เช่น เมื่อวันที่จำเป็นต้องใช้รถยกต์ในการเดินทางไปทำธุระต่าง ๆ ในต่างจังหวัด สำหรากมากขอให้นายเส็นช่วยไปเป็นเพื่อน นายเส็นมักไม่ปฏิเสธ

คุณสุเชตัน พรือคุณเจ๊หยา

คุณสุเชตัน อายุ 43 ปี จบการศึกษาครุศาสตร์บัณฑิต เป็นครูผู้สอนรายวิชาพลศึกษาและกิจกรรมพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนบ้านตะโละแอลاء คุณสุเชตันเป็นครูที่เป็นคนในทุนชน มีความสนใจทัศน์มีกับกลุ่มต่าง ๆ ในทุนชนเป็นอย่างดี ทั้งในฐานะญาติ และเพื่อนทำให้คุณสุเชตันมีภาวะความเป็นผู้นำ ประกูลกับการทำที่เป็นข้าราชการมีความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมและ ธรรมเนียมทางราชการดี จึงมักจะได้รับความไว้วางใจ และให้คำปรึกษากับประชาชนอื่น ๆ ในเรื่องที่ต้องติดต่อหรือเกี่ยวข้องกับทางราชการ ในการทำนุบำรุงงานต่าง ๆ ของทุนชน คุณสุเชตันก็เข้าร่วมช่วยเหลือ เป็นหัวเรี่ยวหัวแรง เช่นการจัดงานการแข่งขันเรือพายประจำปีของทุกปี และคุณสุเชตันก็เป็นคนหนึ่งในการรวมการศึกษาประจำปีของบ้านตะโละแอลاء

ส่วนที่เป็นงานของโรงเรียน คุณสุเชตันนับเป็นคนที่คอยประสานงานระหว่างโรงเรียนและทุนชนมาโดยตลอด ทำให้โรงเรียนสามารถทำงานร่วมกับทุนชนได้เป็นอย่างดี ใน การปฏิบัติงานที่โรงเรียน คุณสุเชตันยังเป็นครูที่รับผิดชอบดูแลห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และสอนคอมพิวเตอร์ให้กับนักเรียนด้วย ผู้บริหารได้ให้ความไว้วางใจ และเชื่อถือคุณสุเชตันในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายใต้โรงเรียน อีกทั้งคุณสุเชตันเป็นครูที่มีลักษณะหรือเพิกเฉยต่อการช่วยเหลือองานต่าง ๆ ของโรงเรียน กระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ประวัติผู้เขียน

นางสาวเกศรี ศุวรรณเรืองคร์ เกิดเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2514 ที่อำเภอละหู จังหวัดสุโขทัย
สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีคุณศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยครุยະลา สาขาวิชาศึกษาปฐมวัย
เกียรตินิยมอันดับ 1 ในปีการศึกษา 2535 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรคุณศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประดิษฐ์ศึกษา คณะครุศาสตร์ ฯ สำรองกรรมมหาวิทยาลัย
ในปีการศึกษา 2539 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 ในโปรแกรมวิชาการศึกษา
ปฐมวัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏยะลา จังหวัดยะลา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย